

De gestoorde schooltijd

DOOR

P. DE ZEEUW J. Gzn.

Het was héél stil in de school.

Zending Zeisberger vertelde en de kleine Roodhuidenkinderen luisterden aandachtig.

Straks toen de school begon had de zending gebeden en aan den Heere gevraagd of Hij hen helpen wilde bij hun arbeid, hen wilde bewaren voor de zonde en ook voor allerlei leed en ongeval.

Eerbiedig hadden de kleine Roodhuidjes de handen gevouwen en met den zending mee gebeden tot den Heere, dien zij nu kenden en liefhadden.

Na het gebed vertelde de zending uit den Bijbel. Hij sprak over den Heere Jezus en verhaalde hoe lief de Heiland kinderen had.

De kleinen luisterden met open mond.

Zending Zeisberger kon toch zoo mooi vertellen. En de kinderen hielden zooveel van den goeden man. Ze wisten het wel, dat hij zulk een groote reis had gemaakt, om aan de Indianen het Evangelie te verkondigen.

Ze hadden het hun ouders wel hooren vertellen hoe Zeisberger pas vier-en-twintig jaar oud was, toen hij voor het eerst onder de Indianen kwam. Op de reis daarheen had hij al een ongeluk gehad. Men had hem als landverrader gegrepen en in de gevangenis gezet. Na eenige weken opgesloten te hebben gezeten kwam zijn onschuld aan het licht en werd hij weer op vrije voeten gesteld.

Toen reisde hij aanstonds naar de Roodhuiden en begon hun het Evangelie te verkondigen.

Maar och, dat viel hem bitter tegen.

De meesten wilden niets van zijn God weten en verklaarden dat zij liever den „Grooten Geest” dienden.

Gelukkig waren er enkelen, die wel naar hem luisterden.

Zij hoorden gaarne wat hij hun van den Heiland vertelde.

Zeisberger bouwde toen een eenvoudig houten schooltje en verzocht aan de ouders hun kinderen daar heen te willen zenden.

Nu dat deden sommigen trouw en de kinderen gingen al heel spoedig graag bij den zendeling ter school. Ze hielden heel veel van hem, want hij was een goed man en hij kon heel mooi vertellen.

O, als de zendeling vertelde, dan was het heel stil in de school; men kon dan wel een speld hooren vallen.

Het is héél stil in de school, want de zendeling is nu aan het vertellen.

Plotseling wordt er een groot rumoer vernomen. De kinderen schrikken er toch van, ze zaten ook zoo stil te luisteren en nu eensklaps dat leven.

Doch de zendeling stelde hen gerust. Het gebeurde wel vaker, dat er een groot lawaai werd gehoord, doch na een poos bedaarde het dan gewoonlijk wel weer.

Doch nu werd het rumoer voortdurend grooter. En men kon duidelijk hooren dat het lawaai dichterbij kwam.

Onwillekeurig schikten de kinderen wat dicht naar elkan- der toe. De angst stond op hun gelaat te lezen.

Daar wordt er eensklaps geweldig op de deur gebonsd en in het volgende oogenblik springt zij open.

Een groote bende gewapende Roodhuiden staat voor de deur en ze verdringen elkander, om binnen te komen.

De kinderen gillen het uit van angst; zij verlaten ijlings de lage bankjes, waarop zij gezeten waren en vluchten achter den lessenaar van den zendeling.

Ook de zendeling heeft een oogenblik. En geen wonder!

De mannen daar voor hem zien er verschrikkelijk uit. Eén heeft een lans, een tomahawk, en een bijl in de hand, anderen dreigen met scherpe messen, en een derde heeft zelfs den kop van een buffel op zijn hoofd gezet om den zendeling schrik aan te jagen.

Huilend en tierend dringt de bende het vredige school- lokaal binnen.

Zendeling Zeisberger begrijpt, dat het op zijn leven is gemunt.

Huilend en tierend dringt de bende het vredige schoollokaal binnen.

Deze Roodhuiden willen van het Evangelie niets weten en zij zijn kwaad, omdat anderen wel naar de woorden van den zendeling hebben geluisterd. Daarom willen zij hem doden.

Zeisberger heeft nu gelukkig zijn kalmte weer terug.

In stilte heeft hij een gebed opgezonden tot den Heere en hij gelooft vast, dat de Heere hem wel redden zal, en hem wijsheid zal schenken, om hen toe te spreken.

„Mannen!” zoo zegt hij, „ik weet, dat gij dappere Roodhuiden zijt!”

Dat vinden zij schoone woorden; o, zij worden zoo gaarne geprezen en een oogenblik vergeten zij hun boos plan, om te luisteren naar wat de zendeling verder zeggen zal.

„Ik weet ook,” zegt Zeisberger, „dat gij reeds vele vijanden hebt verslagen, vijanden, die veel sterker en machtiger waren dan gij. Maar omdat gij zulke dappere mannen zijt, kan ik niet begrijpen, dat gij met zulk een groot aantal en met zoo-veel scherpe wapens, wilt strijden tegen één man zonder wapens en tegen enkele weerlooze kinderen. Vindt gij ook niet, dat dappere mannen, als gij zijt, dat niet moesten doen?”

De mannen kijken elkaar een oogenblik aan. Zulke woorden hadden zij in 't geheel niet verwacht. Maar de zendeling heeft gelijk, groot gelijk ook, denken zij bij zich zelve.

De aanvoerder is het geheel met Zeisberger eens.

„Mannen!”, zegt hij, „de zendeling heeft gelijk; het is laf van ons, om met zooveel mannen op hem aan te vallen. Komt wij moeten hem met rust laten. Hij heeft ons eigenlijk ook in 't geheel geen kwaad gedaan.”

De andere Roodhuiden zijn het met hun hoofdman eens en weldra trekt de heele bende af, zonder den zendeling of zijn scholieren eenigszins te hebben gedeerd.

Het is nu weer heel stil in de school.

De leerlingen gaan één voor één, zacht weer naar hun plaatsen terug en als allen zitten dankt de zendeling den Heere voor zijn genadige bewaring.

Van het schoolwerk is dien dag niet veel meer gekomen, dat kunt gij begrijpen.

De vriendelijke oude eik

door J. LENS!

Midden in het veld stond een hooge, dikke eik. Die eik had al héél, héél lang geleefd. Zijn stam was dik geworden, en hij strekte zijn takken wijd uit. Want hoe wijder hij die uit stak, zooveel te meer ving hij op van de heerlijke, koesterende zonnestrallen.

In zijn takken waren van die kostelijke hoekjes, waar de vogels hun nestje konden maken. Als je de plekjes niet wist, je zou ze zeker niet vinden, zóó goed waren ze verborgen.

Aan zijn voet, waar knoestige wortels uit den stam kwamen, was hij omgeven door mos. En daar tusschen kwamen wat viooltjes hun kleine kopjes opsteken. Ze hielden van den ouden reus, die zoo goed was. De felle stormen ving hij voor ze op; als 't kraakte in zijn takken, was 't nog veilig aan zijn sterk staanden voet.

Hij beschutte ze tegen overmatigen regen. Als de regens uit het Noord-Westen over het veld sloegen, en de gras-halmen striemden, dan ving de eik met zijn breeden kroon de druppels op, brak de kracht van de bui, en liet het water zachtkens langs zijn bladen glijden, of nauw merkbaar sluipen langs zijn krachtigen stam.

Langzamerhand hadden de viooltjes den trouwen eik lief-gekrege, die zoo goed voor hen zorgde.

Als de zon wegging, heel, heel ver in het wijde veld, en de duisternis van de andere zijde kwam aansluipen, dan nijgden ze rustig hun kopjes, en sliepen. En de groote, zware eik stond daar, stevig geworteld, breed en zwaar, en hij keek met welgevallen naar die heele, heele kleintjes aan zijn voet.

Tot het najaar kwam, en de stormen niet ophielden aan zijn breede kruin te schudden.

De viooltjes beefden, wanneer ze zagen, hoe zwaar hun oude makker het te verduren had.

Daar bleef het niet bij.

Als de zon wegging, daar ginds, ver weg in het veld, en zich te slapen neigde in de mooie wolkengrot, dan werd het koud. De viooltjes kropen saam; de mooie, driekleurige kopjes gesloten, treurig naar omlaag hangend. Ze hadden het zoo vreeselijk koud.

Eerst, toen ze de maan en de sterren zagen, tusschen de bladen van den eik door, dachten ze, dat die wel warmte zouden geven, net als hun moeder, de zon.

Ze vergisten zich.

Want juist als de maan zoo helder scheen, dat je ver over de vlakke kon zien, dan kwam er uit het Noorden een ijzige man aan. Die liep maar te blazen, te blazen vlak langs den grond; en dan rilden ze en beefden op hun teere stengeltjes, en waren bang dat ze sterven zouden, want ze werden koud tot aan hun hartje toe, dat anders in de worteltjes welbewaard in den grond zat.

Wat moesten ze doen?

Ze dachten weer aan den eik. Die had ze in de warme, lange zomerdagen zooveel vriendschap bewezen. Zou hij nu geen raad weten?

En ze klaagden hun nood.

„Ach, goede beste eik, kunt je ons nu ook niet helpen tegen de kou, zooals je ons beschut hebt tegen de zon?”

De eik kreunde, want hij had er óók pijn van, dat de zon niet meer scheen.

„Wat wil jullie, kleintjes?” vroeg hij met zijn vriendelijke, oude stem. „Ik je helpen? Ik krijg zeli het te koud, en uit mijn wortels stijgt de warmte bijna niet meer op. Maar ik zal zien, hoor!”

En hij ging staan denken, héél, héél stil.

Er was haast geen wind. Maar wel was het November-achtig vochtig. Zonder dat het regende, waren de takken en de stam nat.

Zelfs dropen er druppels van de bladen af; die waren óók koud, als ze op den grond vielen. En de zon zag je haast niet. Heel ver kon je niet meer rondkijken; soms konden ze zelfs de kroon niet meer onderscheiden.

tot Utrecht, dat weer geheel onder invloed van den heidenschen Koning Radboud was geraakt. Willebrord vond in Utrecht het door Dagobert gestichte Christenkerkje verwoest en de bekeerde Friezen grootendeels weer tot het heidendom vervallen. Daar kwam nog bij dat Koning Radboud niet onduidelijk blijken liet niets gesteld te zijn op den arbeid van den vreemden Evangelie-prediker. Een en ander gaf Willebrord aanleiding alvorens zijn zendingswerk onder de Friezen aan te vangen een bezoek te brengen aan den machtigen Pepijn van Herstal, die hem heel minzaam ontving en wiens gemalin Plechtruda den zendeling eenige landerijen benevens een klooster schonk in de nabijheid van het tegenwoordige Roermond. Pepijn zelf beloofde Willebrord dat hij hem den weg naar Friesland openen zou en wees diens helpers enkele deelen aan van zijn gebied om daar het Christelijk geloof te verkondigen en de overblijfselen van den ouden afgodendienst uit te roeien.

Maar Willebrord was daarmee nog niet tevreden. Hij wilde ook nog naar Rome om Paus Sergius over zijn werk te spreken en diens zegen te ontvangen. In den herfst van 't jaar 690 trok hij daarheen, werd door den Paus gewijd en ontving bij de opdracht tot het zendingswerk onder de Friezen den naam Clemens. Bovendien stelde Paus Sergius hem in het bezit van verscheidene reliquieën van heiligen en martelaren opdat hij bij de vernietiging van afgodsbeelden er iets anders voor in de plaats zou kunnen stellen.

In het voorjaar van 691 keerde hij terug en vestigde hij zich te Utrecht, dat toen Trajectum heette. Daar bouwde hij naast de ruïnen van de oude Kapel uit den tijd van Koning Dagobert een kerk: de Salvatorskerk en spoedig daarna op de grondslagen van het verwoeste heiligdom een godsgebouw, gewijd aan St. Maarten, den beroemden schutspatroon van Gallië.

Nadat Pepijn Koning Radboud had overwonnen en hem genoodzaakt had de vredesvoorwaarden aan te nemen die hij hem gestelde, kon Willebrord met zijn helpers zijn werk onder de Friezen aanvangen. En het bleek al spoedig dat

hij de rechte prediker was voor de Friezen. Hij bracht tal van heidenen tot bekeering, vooral nadat hij nogmaals een reis naar Rome had ondernomen en daar tot aartsbisschop der Friezen was gewijd.

Dit geschiedde in het jaar 696 op 22 November in de kerk van de heilige Cecilia, wier feestdag toen juist gevierd werd.

Van Utrecht uit ondernam hij onophoudelijk tochten naar verschillende deelen van ons land en stichtte alom kerken en kloosters.

Een drietal bijzonderheden van zijn reizen verdienen nadere vermelding, n.l. over zijn tocht naar Denemarken en Helgoland, zijn bezoek aan Walcheren en zijn reis door Kennemerland.

Zijn tocht naar Denemarken was voor Willebrord een mislukking. Zijn prediking vond heel weinig ingang. Op den terugtocht werd hij met zijn gezellen door een storm op de kust van Helgoland geworpen, dat toen ter tijd de zetel was van Koning Radboud. Helgoland was aan den god Foseti gewijd en de plaats waar deze godheid werd aanbeden werd voor zoo heilig gehouden, dat het niemand geoorloofd was het vee dat in den omtrek graasde te dooden, eenige der aldaar zijnde voorwerpen te gebruiken of uit de beek, welke in de nabijheid er van stroomde water te putten.

Willebrord slachtte niet alleen een van Foseti's runderen, maar doopte ook een drietal bewoners van het eiland met water uit de gewijde bron. Zelfs waagde hij het beeld van Foseti omver te halen. Radboud was over den hoon, zijn God aangedaan, zoo vertoornd, dat hij een van Willebrords reisgenooten liet dooden. Maar ofschoon hij den Christenprediker heftige verwijten deed over zijn handelwijze, liet hij hem uit ontzag voor Pepijn, den aanvoerder der Franken, ongemoeid weer vertrekken.

Op Walcheren gekomen vond Willebrord de landzaten vergaderd te Westkapelle rondom een beeld van Wodan, waaraan de menigte haar offers bracht. Onvervaard trad Willebrord te midden van de menigte op, bestrafte ze op scherpen toon en vernielde het afgodsbeeld. Dit laatste maakte de woede der massa gaande, een der afgodsdienaars snelde

op hem af en bracht hem met zijn zwaard een zware hoofdwonde toe, die gelukkig niet doodelijk was en waarvan hij spoedig herstelde.

Willebrords tocht door Kennemerland kreeg bekendheid door het wonder dat daarbij op het gebed van den bisschop geschiedde. De overlevering verhaalt daarvan dat hij op zekeren dag met zijn volgelingen hevig door den dorst werd gekweld. De wijn in de kruiken was verbruikt en in wijden omtrek was geen woning te bekennen. En het verder trekken in de brandende zonnestrallen was onmogelijk. Heel het gezelschap dreigde om te komen van uitputting. In dezen hoogen nood liet Willebrord haastig een tent opslaan en daarin een ondiepen kuil graven. Toen wierp hij zich op de knieën en riep luide, ten aanhooren van zijn volgelingen, tot God om uitkomst. En zijn gebed werd verhoord. De kuil vulde zich langzaam met helder frisch water en allen waren in de gelegenheid hun dorst te stillen. De toen ontstane bron bevindt zich tot op den huidigen dag te Heiloo (= heilige plaats) en heet nog altijd: Willebrordspuit.

Aan het water uit die put wordt een geneeskrachtige werking toegeschreven en elk jaar op Witten Donderdag, d.i. de Donderdag vóór Paschen, stroomen de menschen, Katholieken, van ver uit den omtrek er heen om het water uit de Willebrordspuit in kruiken en vaten met zich te voeren.

In de bosschen nabij Heiloo wijst men bovendien nog den aardwal aan, thans met kreupelhout begroeid, dien Willebrord als kansel gebruikte, wanneer hij de menigte toesprak.

Willebrord stierf op hoogen leeftijd in 't jaar 739, terwijl hij vertoefde in zijn geliefd klooster te Echternach in Luxemburg waar hij ook begraven is. En zijn graf is ook thans nog het doel van talrijke bedevaartgangers.

VAN LIENTJE EN FREE

DOOR

E. PALMA.

't Was speeluur.

De jongens deden een wild spel: overlooptje met zóóveel tikjes geven. Ze namen er bijna de heele speelplaats mee in beslag en ze maakten véél leven en véél stof.

Onder het afdak waren de meeste meisjes aan 't touwtje springen. En in een ander hoekje speelden nog zes meisjes „schooltje.” Ze zaten al wel den heelen dag op school, maar schenen het tóch nog een leuk spelletje te vinden voor 't vrij kwartier.

Fietje, de „juffrouw”, deelde standjes en snauwen uit. Dat had ze heusch niet van haar „echte” juffrouw afgeluisterd, want die was vroolijk en gezellig in de klas. Fietje was een kattig, bazig meisje; ze had eigenlijk geen vriendinnetjes, toch hield ze haar „klas” wel bijeen, al zaten er maar vijf kinderen in.

Twee aan twee hurkten ze in 't droge zand van de speelplaats, net als in de banken in de echte klas. En achteraan op haar eentje zat Lientje.

Zij was lang voor haar acht jaar. In het smalle bleeke gezichtje stonden 'n paar vriendelijke oogen die je altijd recht en open aankeken.

Ze was wel niet zoo'n vriendin van de schooltje-speelsters, maar ze deed mee, omdat ze het Fietje beloofd had. Ze zaten naast elkaar in de klas.

Lientje had liever mee touwtje gesprongen, maar daar werd ze zoo moe van, en Moeder had ook gezegd dat ze 't niet mocht; 't was niet goed voor haar. En alleen op de speelplaats rondloopen durfde ze niet goed, want dan riep de juffrouw haar bij zich en vroeg of ze zich niet prettig voelde. Ze was ook zoo dikwijls ziek, dat iedereen dadelijk dacht dat ze weer niet in orde was — echt vervelend.

Maar ze hield wel veel van de juffrouw, die was erg lief

De gestoorde schooltijd

DOOR

P. DE ZEEUW J. Gzn.

Het was héél stil in de school.

Zending Zeisberger vertelde en de kleine Roodhuidenkinderen luisterden aandachtig.

Straks toen de school begon had de zending gebeden en aan den Heere gevraagd of Hij hen helpen wilde bij hun arbeid, hen wilde bewaren voor de zonde en ook voor allerlei leed en ongeval.

Eerbiedig hadden de kleine Roodhuidjes de handen gevouwen en met den zending mee gebeden tot den Heere, dien zij nu kenden en liefhadden.

Na het gebed vertelde de zending uit den Bijbel. Hij sprak over den Heere Jezus en verhaalde hoe lief de Heiland kinderen had.

De kleinen luisterden met open mond.

Zending Zeisberger kon toch zoo mooi vertellen. En de kinderen hielden zooveel van den goeden man. Ze wisten het wel, dat hij zulk een groote reis had gemaakt, om aan de Indianen het Evangelie te verkondigen.

Ze hadden het hun ouders wel hooren vertellen hoe Zeisberger pas vier-en-twintig jaar oud was, toen hij voor het eerst onder de Indianen kwam. Op de reis daarheen had hij al een ongeluk gehad. Men had hem als landverrader gegrepen en in de gevangenis gezet. Na eenige weken opgesloten te hebben gezeten kwam zijn onschuld aan het licht en werd hij weer op vrije voeten gesteld.

Toen reisde hij aanstonds naar de Roodhuiden en begon hun het Evangelie te verkondigen.

Maar och, dat viel hem bitter tegen.

De meesten wilden niets van zijn God weten en verklaarden dat zij liever den „Grooten Geest” dienden.

Gelukkig waren er enkelen, die wel naar hem luisterden.

Zij hoorden gaarne wat hij hun van den Heiland vertelde.

Zeisberger bouwde toen een eenvoudig houten schooltje en verzocht aan de ouders hun kinderen daar heen te willen zenden.

Nu dat deden sommigen trouw en de kinderen gingen al heel spoedig graag bij den zendeling ter school. Ze hielden heel veel van hem, want hij was een goed man en hij kon heel mooi vertellen.

O, als de zendeling vertelde, dan was het heel stil in de school; men kon dan wel een speld hooren vallen.

Het is héél stil in de school, want de zendeling is nu aan het vertellen.

Plotseling wordt er een groot rumoer vernomen. De kinderen schrikken er toch van, ze zaten ook zoo stil te luisteren en nu eensklaps dat leven.

Doch de zendeling stelde hen gerust. Het gebeurde wel vaker, dat er een groot lawaai werd gehoord, doch na een poos bedaarde het dan gewoonlijk wel weer.

Doch nu werd het rumoer voortdurend grooter. En men kon duidelijk hooren dat het lawaai dichterbij kwam.

Onwillekeurig schikten de kinderen wat dicht naar elkan- der toe. De angst stond op hun gelaat te lezen.

Daar wordt er eensklaps geweldig op de deur gebonsd en in het volgende oogenblik springt zij open.

Een groote bende gewapende Roodhuiden staat voor de deur en ze verdringen elkander, om binnen te komen.

De kinderen gillen het uit van angst; zij verlaten ijlings de lage bankjes, waarop zij gezeten waren en vluchten achter den lessenaar van den zendeling.

Ook de zendeling heeft een oogenblik. En geen wonder!

De mannen daar voor hem zien er verschrikkelijk uit. Eén heeft een lans, een tomahawk, en een bijl in de hand, anderen dreigen met scherpe messen, en een derde heeft zelfs den kop van een buffel op zijn hoofd gezet om den zendeling schrik aan te jagen.

Huilend en tierend dringt de bende het vredige school- lokaal binnen.

Zendeling Zeisberger begrijpt, dat het op zijn leven is gemunt.

Huilend en tierend dringt de bende het vredige schoollokaal binnen.

Deze Roodhuiden willen van het Evangelie niets weten en zij zijn kwaad, omdat anderen wel naar de woorden van den zendeling hebben geluisterd. Daarom willen zij hem doden.

Zeisberger heeft nu gelukkig zijn kalmte weer terug.

In stilte heeft hij een gebed opgezonden tot den Heere en hij gelooft vast, dat de Heere hem wel redden zal, en hem wijsheid zal schenken, om hen toe te spreken.

„Mannen!” zoo zegt hij, „ik weet, dat gij dappere Roodhuiden zijt!”

Dat vinden zij schoone woorden; o, zij worden zoo gaarne geprezen en een oogenblik vergeten zij hun boos plan, om te luisteren naar wat de zendeling verder zeggen zal.

„Ik weet ook,” zegt Zeisberger, „dat gij reeds vele vijanden hebt verslagen, vijanden, die veel sterker en machtiger waren dan gij. Maar omdat gij zulke dappere mannen zijt, kan ik niet begrijpen, dat gij met zulk een groot aantal en met zoo-veel scherpe wapens, wilt strijden tegen één man zonder wapens en tegen enkele weerlooze kinderen. Vindt gij ook niet, dat dappere mannen, als gij zijt, dat niet moesten doen?”

De mannen kijken elkaar een oogenblik aan. Zulke woorden hadden zij in 't geheel niet verwacht. Maar de zendeling heeft gelijk, groot gelijk ook, denken zij bij zich zelve.

De aanvoerder is het geheel met Zeisberger eens.

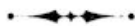
„Mannen!”, zegt hij, „de zendeling heeft gelijk; het is laf van ons, om met zooveel mannen op hem aan te vallen. Komt wij moeten hem met rust laten. Hij heeft ons eigenlijk ook in 't geheel geen kwaad gedaan.”

De andere Roodhuiden zijn het met hun hoofdman eens en weldra trekt de heele bende af, zonder den zendeling of zijn scholieren eenigszins te hebben gedeerd.

Het is nu weer heel stil in de school.

De leerlingen gaan één voor één, zacht weer naar hun plaatsen terug en als allen zitten dankt de zendeling den Heere voor zijn genadige bewaring.

Van het schoolwerk is dien dag niet veel meer gekomen, dat kunt gij begrijpen.

De vriendelijke oude eik

door J. LENS!

Midden in het veld stond een hooge, dikke eik. Die eik had al héél, héél lang geleefd. Zijn stam was dik geworden, en hij strekte zijn takken wijd uit. Want hoe wijder hij die uit stak, zooveel te meer ving hij op van de heerlijke, koesterende zonnestrallen.

In zijn takken waren van die kostelijke hoekjes, waar de vogels hun nestje konden maken. Als je de plekjes niet wist, je zou ze zeker niet vinden, zóó goed waren ze verborgen.

Aan zijn voet, waar knoestige wortels uit den stam kwamen, was hij omgeven door mos. En daar tusschen kwamen wat viooltjes hun kleine kopjes opsteken. Ze hielden van den ouden reus, die zoo goed was. De felle stormen ving hij voor ze op; als 't kraakte in zijn takken, was 't nog veilig aan zijn sterk staanden voet.

Hij beschutte ze tegen overmatigen regen. Als de regens uit het Noord-Westen over het veld sloegen, en de gras-halmen striemden, dan ving de eik met zijn breeden kroon de druppels op, brak de kracht van de bui, en liet het water zachtkens langs zijn bladen glijden, of nauw merkbaar sluipen langs zijn krachtigen stam.

Langzamerhand hadden de viooltjes den trouwen eik lief-gekrege, die zoo goed voor hen zorgde.

Als de zon wegging, heel, heel ver in het wijde veld, en de duisternis van de andere zijde kwam aansluipen, dan nijgden ze rustig hun kopjes, en sliepen. En de groote, zware eik stond daar, stevig geworteld, breed en zwaar, en hij keek met welgevallen naar die heele, heele kleintjes aan zijn voet.

Tot het najaar kwam, en de stormen niet ophielden aan zijn breede kruin te schudden.

De viooltjes beefden, wanneer ze zagen, hoe zwaar hun oude makker het te verduren had.

Daar bleef het niet bij.

Als de zon wegging, daar ginds, ver weg in het veld, en zich te slapen neigde in de mooie wolkengrot, dan werd het koud. De viooltjes kropen saam; de mooie, driekleurige kopjes gesloten, treurig naar omlaag hangend. Ze hadden het zoo vreeselijk koud.

Eerst, toen ze de maan en de sterren zagen, tusschen de bladen van den eik door, dachten ze, dat die wel warmte zouden geven, net als hun moeder, de zon.

Ze vergisten zich.

Want juist als de maan zoo helder scheen, dat je ver over de vlakke kon zien, dan kwam er uit het Noorden een ijzige man aan. Die liep maar te blazen, te blazen vlak langs den grond; en dan rilden ze en beefden op hun teere stengeltjes, en waren bang dat ze sterven zouden, want ze werden koud tot aan hun hartje toe, dat anders in de worteltjes welbewaard in den grond zat.

Wat moesten ze doen?

Ze dachten weer aan den eik. Die had ze in de warme, lange zomerdagen zooveel vriendschap bewezen. Zou hij nu geen raad weten?

En ze klaagden hun nood.

„Ach, goede beste eik, kunt je ons nu ook niet helpen tegen de kou, zooals je ons beschut hebt tegen de zon?”

De eik kreunde, want hij had er óók pijn van, dat de zon niet meer scheen.

„Wat wil jullie, kleintjes?” vroeg hij met zijn vriendelijke, oude stem. „Ik je helpen? Ik krijg zeli het te koud, en uit mijn wortels stijgt de warmte bijna niet meer op. Maar ik zal zien, hoor!”

En hij ging staan denken, héél, héél stil.

Er was haast geen wind. Maar wel was het November-achtig vochtig. Zonder dat het regende, waren de takken en de stam nat.

Zelfs dropen er druppels van de bladen af; die waren óók koud, als ze op den grond vielen. En de zon zag je haast niet. Heel ver kon je niet meer rondkijken; soms konden ze zelfs de kroon niet meer onderscheiden.

De oude eik stond heel stil, en dacht.

Hij kon goed denken, en had weinig afleiding. Want al dat jonge gekwetter van allerlei jeugdig vogelvolk was al lang weg; het had zich een eigen nest gebouwd. Soms héél ver hier vandaan. En de oude vogels waren ook niet zoo druk; ze maakten korte dagen, en zaten héél lang doodstil op de takken.

En de eik vond wat.

Den volgenden morgen beurden de viooltjes de bevende kopjes weer even op. Wat hoorden ze daar? Heel zacht geritsel. De eik was aan het praten met zijn blaadjes. Ze luisterden.

„Jij daar, je bent al zoo rood, ga jij eens naar de aarde, en maak een dakje boven het hoofd van de viooltjes! En jij ook!” hoorden ze.

Daar viel een blad. En nog één. En nog één. Ze vielen allemaal even zacht, zonder de teere kopjes te beschadigen. En zoo maakten ze een heel dak boven het hoofd der kleine plantjes. Een dak, dat aldoor dikker werd, want steeds zond de eik zijn blaadjes naar omlaag.

Het was warm in het huisje. Dat was heerlijk.

Maar het was er ook donker. De viooltjes dachten, dat het nacht was, en ze gingen slapen, veilig zich wetend aan den voet van den goeden, ouden eik.

En ze bleven slapen, héél, héél lang. Ze dachten, dat het één lange nacht geweest was.

Maar toen de lentezon doorbrak, en die op het bladerdak begon te schijnen, toen werden ze wakker. Met kracht duwden ze hun kopjes omhoog, dóór het zware blad heen.

En toen begroetten ze de heerlijke lente, die schaterend van vreugde en zonnige blijdschap over de landen liep.

En ze konden nog net zien, hoe de lente weer nieuwe blaadjes aan de takken van den eik hechtte.

Nettie's verjaarspresent

DOOR
ALETTA HOOG.

Nettie hield dol van lezen. Al haar boeken met verhaaltjes had zij al dikwijls overgelezen en daarom zei ze tegen haar peettante: „Ik wou zoo graag een dik boek op mijn verjaardag hebben, waar ik telkens weer nieuwe verhaaltjes in vind.”

Dat knoopte tante in 't oor, want het was immers gauw 4 October en dan werd Nettie negen jaar.

Den dag tevoren vroeg Nettie, toen tante even bij haar aan huis kwam: „Wat krijg ik morgen van u? Mag ik raden?” Tante, die nog wel wist hoe prettig zij 't vond om naar een verjaarspresent te raden, toen zij klein was, zei: „Ja, dat mag, maar ik zeg alleen *nee*.”

„En als u dan niets zegt, dan weet ik, dat het *ja* is, lachte Nettie. Toen begon ze te raden: „Een pop?” — „Nee.” — „Een springtouw?” — „Nee.” — „Een sponsedoos?” — „Nee.” — „Een bal, 'n theeserviesje”... 't was allemaal „nee.” — Een dik boek.” — Tante wachtte even met

antwoorden. „Ik weet 't al, een dik boek!” juichte Nettie.

„En toch is 't *nee*,” zei tante, „tenminste 't *is* geen dik boek, maar 't *wordt* wel een dik boek.” Nu begreep Nettie

er niets van. „Maar tante, een boek *groeit* toch niet!”

„Nee, 't *groeit* niet, en toch is 't eerst dun en wordt het later dik.” — „Een prentbriefkaarten-album?” — „O nee, je raadt het toch niet, wacht maar tot morgen.” Tante wou niets meer zeggen, en Nettie moest wel geduld hebben tot morgen.

Op Nettie's verjaardag na de koffie, daar kwam tante en met een ferm verjaarskus gaf ze Nettie een slap, plat pakje. „Daar heb je nu 't boek, dat dik *wordt*,” zei tante.

Nettie maakte het pakje open. „Hè, wat 'n aardig kaft,” zei ze en las den titel: „*Vrij en Blij*.” Toen keek ze in 't boekje. „Er staan maar 'n paar verhalen in,” zei ze teleurgesteld, en ze vergat heelemaal om tante te bedanken.

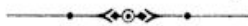
„Luister eens; juffrouw Ongeduld, ik heb je wat te vertellen,” zei tante. „Je krijgt nu tweemaal in de maand zoo'n boekje, dat stuurt de boekverkooper heel deftig aan jonge-juffrouw Nettie Verstege. En al ziet het er soms (niet altijd) van buiten 't zelfde uit, van binnen is 't heel anders, elk boekje is weer verschillend, en sommige verhalen worden vervolgd, en zoo krijg je telkens weer wat nieuws te lezen. En als je weer jarig bent, dan heb je vier en twintig van die boekjes gekregen. Dan laten we er den boekbinder een mooien band om maken, en dan heb je een dik boek, waarin je al de verhalen nog eens over kunt lezen. Is 't nu niet waar, wat ik zei, dat het een dik boek *wordt*?”

Nettie knikte van ja, haar gezichtje was heelemaal opgeklaard. „Wat leuk!” zei ze, „dank u wel voor 't verjaarspresent,” en ze gaf tante een zoen, dat het klapte.

En òf Nettie plezier had van haar verjaarspresent! Zooveel plezier, dat zij, toen ze tien jaar zou worden, tegen tante zei: „Geef u me maar weer net zoo'n verjaarspresent als verleden jaar, want dan krijg ik weer een boek, dat dik *wordt*, er staan telkens weer heel andere verhalen in.”

En tante deed het.

En jullie, die dit leest, moet het eens aan je vriendjes en vriendinnetjes vertellen, misschien zijn er onder hen wel kinderen, die in October of November jarig zijn, en die nu ook op hun verlanglijstje willen zetten: een boek, dat dik *wordt*.

Een praatje over huizen

DOOR

E. PALMA.

Hebben jullie wel eens opgemerkt dat er vaak eenige overeenkomst is tusschen den gevel van een huis en een menschegezicht?

Als je dat éénmaal is opgevallen, doe je telkens nieuwe, leuke ontdekkingen. Dan ga je letten op de huizen die je dagelijks voorbij komt, vooral wanneer je dikwijls eenzelfde eind moet loopen, b.v. van huis naar school.

De uitdrukking van zoo'n steenen „gezicht” hangt af allereerst van de verdeeling van den gevel.

Een alleenstaand raam kan den hatelijken indruk geven van een loerend oog. Een aangebouwde serre doet je soms denken aan een dikke kiespijnwang.

In onze buurt is een voor den gevel veel te klein balkonnetje, waarin ik altijd een minachtend opgetrokken neus moet zien.

Een laag dak tusschen twee ramen, die gewoon in den gevel gezet zijn, herinnert aan een gefronst voorhoofd.

De ramen stellen in 't algemeen de oogen voor.

Loop maar eens alleen op een klein plein of in een nauwe, stille straat, waarop veel vensters uitzien, dan krijg je vanzelf het gevoel dat even zooveel oogen je nagluren, al staat er niemand achter de gordijnen.

Ramen, waarin de zon schijnt, zijn blijde oogen, glinsterend van pret, maar stroomt er den regen langs, dan schijnen ze te schreien.

Het „gezicht” van een huis, waar alle gordijnen zijn neergelaten, is echt „als van een doode”, ik vind het altijd een aangrijpend teeken van rouw: al die gesloten „oogen” op klaarlichten dag.

Iets anders is het 's morgens in de vroege. Als alle menschen slapen, hoort het huis ook de oogen dicht te doen. Het maakt dan een dwazen indruk wanneer één vergeten gordijn niet

neergelaten is. Dat doet denken aan iemand die zich slapende houdt, maar met één oog half open, tòch probeert naar je te kijken.

De gordijnen en de inrichting van het huis van binnen hebben veel invloed op de uitdrukking van het „gevelgezicht”. Je merkt dit vooral in straten waar lange rijen huizen precies gelijk gebouwd zijn en er toch geen twee hetzelfde „gezicht” hebben.

Bij menschen is 't al net zoo. Let maar eens op een troep soldaten. Ze loopen allemaal in dezelfde uniform, maar het is alsof daardoor de verschillende gezichten juist nog meer uitkomen.

Nieuwe vroolijke buitenhuizen met witte muren en roode daken zijn als blijde kinderen die vakantie hebben en pret maken in den zonneshijn.

Boerenwoningen, met daken tot bijna op den grond, geven iets weer van de gedrukte houding van den boer, die de gladde pet op één oor draagt, en zijn schouders laat hangen alsof hij er vrachten op torst. Zwaarmoedig kijken de kleine vensters uit op het erf en over de velden, maar op het nokje van den hooiberg staat een blinkende windhaan oolijk te kraaien.

Hoe ziet *ons* huis er van buiten uit? Daar kunnen we weinig aan doen, zul je zeggen, Vader en Moeder misschien wèl, maar *wij* toch *zeker* niet.

— Och, maar dat is ook niet zoo'n voornaam ding, heelemaal geen hoofdzaak. Wat heb je aan een mooi huis met een vroolijken gevel als er brommerige menschen in wonen?!

Het is er mee, alweer nèt als bij de menschen: een mooi gezicht is niet alles. Het moet van binnen goed en warm en veilig zijn, dan komt er iets van dat mooie vanzelf aan den buitenkant te zien.

Bij huizen èn... bij menschen.

